

Orada Birisi Var mı?...

Bilimkurguda Dünya Dışı Canlılar

Her Otostopçunun Galaksi Rehberi adlı kitabında Vogon adını verdiği dünya dışı canlılardan birini şöyle betimliyor:

Bir böceğe hiç yakından baktınız mı? Eğer bakarsanız, insanlardan ne kadar farklı bir canlı türü olduğunu göreceksiniz. Belki de onları korkunç bulacak ve boylarının çok küçük olmasına sevineceksiniz. Belki de değişik yapılarına bakarak onları uzaydan gelmiş, Böcekya gezegeninden yola çıkıp soluğu dünyada almış yaratıklar olarak göreceksiniz. Gerçekten de eğer uzayda bir yaşam türü varsa onlar insanlara böcekler kadar bile benzemeyeceklerdir.

Bilim adamları uzayda yaşam olup olmadığını bilmiyorlar; ama olabileceğini düşünüyorlar. Bilimkurgu yazarları ise üçüncü türden canlılarla çoktan yakınlaştılar bile. Bilim adamları uzayda yaşayan canlılar olsa bile onların dünyamıza gelemeyeceği kanısındalar. Çünkü bunu yapabilmek için evren fazlasıyla geniş bir yer. Birkaç Güneş Sistemi dolaşmaya bilinen hiç bir canlı türünün ömrü yetmeyeceği gibi bunun için gerekli enerjiyi ve besini sağlamak da çok büyük bir sorundur.

Yine de bilimkurgu yazarları bunun gerçekleşmesi halinde nasıl olacağını düşünerek çeşitli öyküler, romanlar yazmış, çeşitli filmler çekmiştir. Douglas Adams,

"Prostetnik Vogon Jeltz diğer Vogonlar'ın gözüne dahi hoş görünmezdi. Son derece iri kemerli burnu domuza benzeyen dat bir alından ileri uzanıyordu. Koyu yeşil, kauçuğa benzeyen cildi Vogon Yurttaşlık Hizmeti Politikası oyununu oynamasına, hem de adamakıllı oynamasına elverecek kadar kalın, hiçbir olumsuz etkiye uğramadan sonsuza dek denizlerin binlerce metre dibinde yaşamasını sağlayacak kadar da su geçirmezdi."

Bilimkurgu yazarları eserlerinde dünya dışı yaşamı iki biçimde işlerler. İlkinde Dünya'dan yola çıkarak evrene dağılan insanların ele geçirdikleri gezegenlere yerleşmeleri ve Dünya'nın dışında yeni

uygarlıklar kurmalarıdır. Bu tür öykülerin kahramanları insanlardır, evren yine insanın çevresinde döner. İkinci türde ise karşımıza uzaylılar çıkar. Bu uzaylılar, Uzay Yolu dizisindeki Volkanlı Mr. Spock ya da Prostetnik Vogon Jeltz gibi insan biçimli olabileceği gibi tamamen farklı bir biçimde de olabilirler.

Dünya dışı bir canlının neye benzeyebileceği konusunda hoş bir fıkra vardır:

"Dünya dışı bir yaratık yerküremize ayak basar. Bir benzin istasyonuna

girer ve benzin pompasına yaklaşıp 'Senin gibi güzel bir kızın böyle bir yerde ne işi var?' diye sorar."

Dünya dışı yaratıkların dili, kültürü, her şeyi biz insanlardan farklı olacaktır.

Sözgelimi uzaylılar Vögonlar gibi konuşuyorsa onları şöyle duyardık: "Oğğl, Oğğl, gargra oğğl, oğğl oğğl gargra oğğl, oğğl oğğl gargra oğğl"

Vogonların kültür yaşamının da bizimkine pek benzemediğini söylemek gerek: "Vogon şiiri herkesin bildiği gibi Evren'deki üçüncü en kötü şiirdir. İkinci en kötü Krialj Azgothlardır. Usta şairleri üstat Gazlı Grunthos'un ünlü şiiri *Bir Yaz Ortası Sabahında Koltukaltımda Bulduğum Yeşil Macun Parçasına Destan*'ın sunuluşu sırasında dinleyicilerden dördü iç kanamadan ölmüş, Orta Galaktik Sanat Şeref Kurulu Başkanı, kendi bacağını kemirmek suretiyle ölümden kurtulmuştur..."

Evrendeki yaşamın yalnızca "Güneş" adındaki sıradan bir yıldızın "Dünya" adındaki önemsiz bir gezegeninde olduğunu düşünmek çok büyük bir kendini beğenmişlik olurdu. Birçok bilimdamı bugün Evren'de yalnız olmadığımız kanısındalar.

Dünyadışı Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü başkanı Frank Drake'in önerdiği bir formül vardır. Buna göre Drake Evren'de Dünya'ya benzer koşullarda olan ve ileri teknoloji seviyesine ulaşabilmiş en az on bin gezegen daha

olması gerektiğini öne sürer. Ünlü bilimkurgu yazarı Isaac Asimov'un Dünya Dışı Uygarlıklar adlı kitabında ortaya attığı sayı ise beş yüz seksen bindir...

Peki Evren'de bu kadar çok uygarlık varsa eğer neden hiçbirinden haberimiz yok? Yanıt basittir: Uzay büyüktür; ne kadar uçsuz bucaksız olduğunu insan aklı kavramakta zorlanır. Yolun aşağısındaki bakkalın çok uzakta olduğunu düşünebilirsiniz ama bu uzaklık uzayda hiçbir şeydir. Evren'deki en hızlı şey olan ışığın Güneş'ten Dünya'ya ulaşması sekiz dakika alır, Güneş'in en yakın komşusu olan Alfa Erboğa'ya ulaşması içinse dört yıl gerekir. Bu kadar büyük bir uzaklık, yolculukları olanaksız hale getirir.

Dünya dışı uygarlıklarla karşılaşma da bu yüzden bilimkurgu kitaplarında kalacaktır.

Gökhan Tok

